

Lekarz KONTRAKTOWY

INFOR
EKSPERT

NR 7(7)

Rok I LIPIEC 2011 r.

PRAWO • PRACA • PODATKI • ROZLICZENIA

Ustawa refundacyjna osłabia pozycję lekarzy wobec NFZ

Prawo lekarza do zastosowania leków off label

Rozliczenie specyficznych kosztów w praktyce lekarskiej

**Lekarz pracujący na umowie zlecenia
ma prawo do ekwiwalentu
za używanie w pracy własnego sprzętu**

ISSN 2082-6419

9 772082 641112 07

Zleceniobiorca u pracodawcy, z którym wiąże go etat, traktowany jest jak pracownik

Anestezjolog Łukasz B. pracuje na podstawie umowy o pracę w szpitalu klinicznym w Krakowie. Podpisał także stałą umowę zlecenia z NZOZ Asklepios na świadczenie usług anestezyjologicznych. Jednym z miejsc ich świadczenia jest szpital, w którym ma etat. Czy od takiej umowy zlecenia należy płacić składki ZUS i kto ma to robić? Odpowiedź na to pytanie nie jest oczywista.

Za pracownika – w kontekście rozważanego problemu – uważa się nie tylko osobę zatrudnioną na podstawie umowy o pracę. Będzie nim też osoba wykonująca pracę na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej podobnej umowy, jeżeli umowę taką ta osoba zawarła z pracodawcą, z którym pozostaje w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonuje pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostaje w stosunku pracy.

Placówki niepubliczne muszą się liczyć z dodatkowymi obowiązkami, jeśli świadczą usługi na rzecz publicznych placówek, które są często „pierwotnym” pracodawcą zatrudniającym personel na etacie

W takim przypadku, zgodnie z uchwałą Sądu Najwyższego z 2 września 2009 r., płatnikiem składek na ubezpieczenie społeczne jest pracodawca, którego pracownik wykonuje na jego rzecz pracę w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą trzecią (II UZP 6/09, OSN 2010 r., nr 3–4, poz. 46, str. 145).

Kto korzysta ze zlecenia?

Uzasadniając swoje stanowisko, SN podkreślił, że dokonując oceny, na czyją faktycznie rzecz była wykonywana praca, należy ustalić, jaki jest finalny efekt pracy, a zatem kto (która placówka) osiąga w ostatecz-

nym rozrachunku korzyść z wykonania umowy. W podanym przykładzie anestezjolog Łukasz B. wykonywał pracę na rzecz szpitala klinicznego i to ten podmiot uzyskiwał korzyść w postaci świadczenia przez niego usług w ramach umowy zlecenia.

Osoba wykonująca pracę w ramach umowy zlecenia na rzecz pracodawcy, z którym wiąże ją umowa o pracę, tak jak Łukasz B., jest traktowana na potrzeby ubezpieczenia społecznego jak jego pracownik. Podstawowym skutkiem uznania ww. osoby za pracownika jest objęcie jej obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, także od kwot uzyskiwanych przez niego w ramach zlecenia. Obowiązek ten obciąża płatnika składek, czyli w powyższym przykładzie szpital kliniczny w Krakowie.

Płatnikiem składek jest pracodawca, a nie podmiot „pośredniczący” (w przykładzie NZOZ Asklepios). Wynika to z generalnej zasady, że w stosunku do pracownika płatnikiem składek jest pracodawca. Przepisy ubezpieczeniowe rozszerzają pojęcie pracownika na inną jego aktywność, jeżeli nadal świadczy pracę na rzecz swojego pracodawcy. Naturalne i zgodne z celem tych przepisów jest uznanie, że także w sferze tej aktywności należy go uznać – na potrzeby ubezpieczeń społecznych – za pracownika tego właśnie pracodawcy.

Jak liczyć składki i kto je płaci?

W takim przypadku składki na ubezpieczenie społeczne powinny być odprowadzone na takich samych zasadach jak w przypadku zawarcia umowy o pracę

z pracownikiem – przez pierwotnego pracodawcę, czyli w omawianym przykładzie szpital kliniczny w Krakowie. Przychód z tytułu umowy zlecenia powinien być doliczony przez pracodawcę do podstawy wymiaru składek z tytułu stosunku pracy. Pracodawca powinien zsumować wynagrodzenie z tytułu umowy o pracę i umowy cywilnoprawnej, ustalając wysokość składek.

Za takim rozwiązaniem przemawia też fakt, że osoba trzecia – zleceniodawca (w przykładzie NZOZ Asklepios), może nawet nie wiedzieć, że zleceniobiorca jest pracownikiem podmiotu, w którym świadczy usługi w ramach umowy zlecenia.

Nowy paragraf w kontraktach

Podsumowując: niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, zatrudniające lekarzy w ramach umów zlecenia czy o dzieło, muszą się liczyć z dodatkowymi obowiązkami, jeśli świadczą usługi na rzecz publicznych placówek, które są często „pierwotnym” pracodawcą zatrudniającym personel na etacie. Należy się spodzie-

wać, że podmioty zamawiające usługi, tak jak w przytoczonym przykładzie szpital kliniczny, będą wymagały oświadczeń, że usługi wykonywane w ramach kontraktu nie będą świadczone przez osoby będące zarazem ich pracownikami. Czyli, wracając do przykładu: szpital kliniczny, zawierając umowę z NZOZ Asklepios, zawrze w niej prawdopodobnie zastrzeżenie, że usługi w ramach takiego kontraktu nie mogą być świadczone przez Łukasza B. W przeciwnym wypadku, oczekiwane przez publiczne zakłady opieki zdrowotnej oszczędności w postaci tańszych usług (bo nieobciążonych składkami na ubezpieczenie społeczne) będą iluzoryczne.

Jolanta Budzowska

radca prawny, partner w kancelarii Budzowska
Fiutowski i Partnerzy. Radcowie Prawni

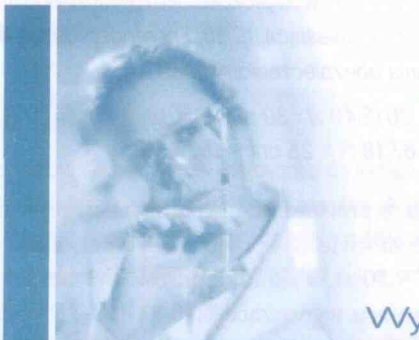
PODSTAWA PRAWNA:

► art. 8 ust. 2a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j.t. Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.).

Zabezpieczamy Cię

przed skutkiem popełnionych błędów!

inter
UBEZPIECZENIA

Lekarzu w każdej chwili jesteś narażony na przypadkowy kontakt z materiałem zakaźnym i zakażenie wirusem HIV lub WZW
Proponujemy Ci najlepszą w Polsce ochronę przed skutkami takiego zdarzenia

Specjalne stawki dla osób posiadających inne ubezpieczenie w TU INTER Polska S.A.

Chcesz bezpiecznie wykonywać swój zawód?
Wykup ubezpieczenie **Inter Ochrona HIV/WZW**

Pierwszy na rynku, nowatorski program ubezpieczeniowy w tak szerokim zakresie:

- Refundacja kosztów badań w kierunku obecności wirusów HIV i WZW
- Refundacja kosztów kuracji antyretrowirusowej
- Jednorazowe świadczenie w przypadku zakażenia
- Możliwość rozszerzenia ochrony o ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków
- Wysokie sumy ubezpieczenia – nawet do 200 000 zł

Towarzystwo Ubezpieczeń INTER Polska S.A.

Al. Jerozolimskie 172 • 02-486 Warszawa
tel.: (22) 333 75 00

www.interpolska.pl • e-mail: interpolska@interpolska.pl